

Kultūrpratības pase

Kopš 2011. gada UNESCO nedēļa Latvijā norisinās ik gadu oktobrī. Šogad UNESCO nedēļas izvēlētais vadmotīvs ir “no paaudzes paaudzē”, rosinot izzināt nemateriālo kultūras mantojumu, iesaistīties tā pārmantošanā. Informācijas pārbagātajā digitālajā laikmetā viegli var atrast datus un faktus, bet sarežģītāk pārvērst šo informāciju zināšanās un tikpat viegli var pazaudēt savu identitāti. Viens no identitātes stūrakmeņiem ir kultūra. Jēkabpils novada Galvenā bibliotēka aicināja jauniešus izveidot savu Kultūrpratības pasi, rosinot apzināties aspektus, kas veido un ietekmē katra kultūrpratību. Piederības sajūta Latvijas un Eiropas kultūrtelpai veicina izpratni par Latvijas kultūras mantojuma unikalitāti un vērtību sev un sabiedrībai kopumā.

Kultūrpratības pases veidošanā piedalījās 78 skolēni.

Mana kultūra un saskarsme ar citu kultūru

Lielākā daļa skolēnu savu kultūras identitāti saista ar latviešu tradīcijām, materiālo un nemateriālo kultūras mantojumu, zināšanām un prasmēm, kuras tiek nodotas no paaudzes paaudzē. Daži savu kultūras identitāti raksturo kā daudz kultūru identitāti, atzīstot citu kultūru ietekmi. ...Lietuvas, Polijas, Izraēlas.

Starpkultūru saskarsmes prasmes ir svarīgas ne tikai dažādu valstu iedzīvotāju komunikācijā, bet arī vienas valsts iedzīvotājiem, savā starpā komunicējot. It īpaši nozīmīgas šīs prasmes ir mācoties svešvalodas, kuras jūs esat apguvuši, un varat sarunāties angļu, vācu, franču un norvēģu valodās. Saskarsme ar citām kultūrām notiek ceļojot, kur tiek iepazīta arī vietējā kultūra, ceļojot pa Latviju un baudot citu valstu nacionālo virtuvi, piedaloties olimpiādēs un talantu konkursos, kas notiek ārpus Latvijas, svinot svētkus, kas nav raksturīgi mūsu kultūrai, piemēram, Helovīns, Svētā Patrika diena un draudzējoties ar ārzemju jauniešiem.

Interesantākais kultūras notikums pēdējā gada laikā...

Lokāla mēroga kultūras pasākums, kuru visvairāk apmeklējuši jaunieši bija Pilsētas un novada svētki, Dzejas dienas, tikšanās ar rakstniekiem, Mājas kafejnīcu dienas, Uzņēmēju dienas, kā jaunsargam dalība Lāpu gājienā, 10. klašu skolēniem – iesvētības skolā.

Valstiska mēroga notikums gan apmeklējot, gan ņemot dalību - Vispārējie latviešu dziesmu un deju svētki, Pasaules čempionāts hokejā, Eiropas zvaigžņu itāļu grupas “Maneskin” koncerts Mežaparkā Lielajā estrādē, Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja izstādes apmeklējums.

Pasaulē nozīmīgi notikumi bijuši saistīti ar mūziku, piemēram Teiresses Svītas koncerts, Eiropas zvaigzņu.

Nozīmīgākie notikumi vēsturē, kas ietekmējuši manu, ģimenes kultūru...

- Pirmais, Otrais Pasaules karš, kā arī karš Ukrainā, notikumi Izraēlā - cilvēka pasaules izjūtu nosaka kara pieredze, grūtības un trūkums, apziņa ka pasaule mainās.
- Verdzības atcelšana un cilvēktiesību likumu ieviešana - tie ir pamatstandarti, kas mums kā cilvēkiem ir svarīgi, lai dzīvotu drošu un cienīgu dzīvi. Tās var būt pilsoniskās un politiskās tiesības, ekonomiskās, sociālās un kultūras tiesības.
- Mobilo telefonu izgudrošana – pāreja uz jauno telefonu veidu jeb skārienjūtīgo izmantošanu.
- Sociālo tīklu izveide – cilvēks ir sociāla būtne un mijiedarbojas ar dažādiem cilvēkiem, tautām, kultūrām, neapmeklējot konkrētu vietu un nesatiekoties klātienē.
- Pandēmija – ietekmējusi ne tikai sabiedrības veselību, arī ekonomiku un kultūru...
- Latvijas svarīgākie notikumi – tautas tradīcijas: Līgo svētki un Ziemassvētki, 1873. gada Pirmie Dziesmu svētki, Latvijas valsts dibināšana, kustība Jaunā strāva, Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā un pievienošanās eirozonai, akcija Baltijas ceļš, Lāčplēša diena, latviešu valodas atzīšana par vienīgo valsts valodu, 1991. gada Barikādes, pašreizējā prezidenta Edgara Rinkeviča ievēlēšana.

Zināšanas par kultūru, vēsturi es smeļos...

- Katra kultūra ir milzīga vērtība, un tā jāargā, jākopj cik vien iespējams. Un zināšanas smeļos – mācību stundās, vecāku un vecvecāku, skolotāju stāstos un atmiņās. Man patika ieraksts – no vecsenčiem.
- Mūsdienīgas profesijas – blogeris un influenceris, kuri spēj pasniegt zināšanas laikam atbilstošā audiovizuālā formātā.
- Filmas svešvalodās
- Dažādas apmācību programmas jauniešiem ārvalstīs
- Dzīve un izglītība citā valstī, apgūstot mītnes zemes kultūru, tradīcijas un valodu.

Secinājumi

Kultūras mantojums iegūst vērtību tad, kad tas tiek atpazīts, pētīts, saglabāts un tālāknodots. Jūs izprotat, kā kultūra ietekmē uzvedību, uzskatus un attiecības daudz kultūru pasaulē. Apzināties kultūras jūtīgumu, kas var ietekmēt to, kā citu kultūru pārstāvji rīkojas vai uztver pasauli. Spējat komunicēt un mijiedarboties ar citu kultūras grupu pārstāvjiem.

Pedagogi: Ingūna Ūbele, Astrīda Vidējā, Ligita Lāčplēse un Rainelda Muižniece